

QUY ĐỊNH VỀ RÚT BÀI, THU HỒI, ĐÍNH CHÍNH VÀ XỬ LÝ CÁC VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN BÀI BÁO KHOA HỌC

(Áp dụng tại Tạp chí Y học Cộng đồng)

I. MỤC ĐÍCH VÀ PHẠM VI ÁP DỤNG

Quy định này được ban hành nhằm:

1. Bảo đảm **tính toàn vẹn, minh bạch và liêm chính học thuật** trong công bố khoa học.
2. Thống nhất quy trình xử lý các trường hợp:
 - Rút bài báo khoa học trước khi xuất bản (Withdrawal);
 - Thu hồi bài báo đã xuất bản (Retraction);
 - Đính chính, sửa lỗi bài báo (Correction/Erratum);
 - Công bố cảnh báo biên tập (Expression of Concern).
3. Bảo vệ quyền và trách nhiệm hợp pháp của:
 - Tác giả và đồng tác giả;
 - Ban Biên tập, phản biện;
 - Người đọc, cộng đồng khoa học.

Quy định này áp dụng cho **tất cả bản thảo và bài báo** gửi đăng, đang xét duyệt hoặc đã xuất bản trên Tạp chí Y học Cộng đồng.

II. CƠ SỞ CHUẨN MỰC VÀ THAM CHIẾU QUỐC TẾ

Quy trình được xây dựng trên cơ sở tuân thủ các hướng dẫn và thông lệ quốc tế, bao gồm nhưng không giới hạn:

- **COPE – Committee on Publication Ethics** (Retraction & Withdrawal Guidelines);
- **ICMJE – International Committee of Medical Journal Editors**;
- **WAME – World Association of Medical Editors**;
- Chính sách của các nhà xuất bản lớn: Elsevier, Springer Nature, Wiley.

Tạp chí Y học Cộng đồng cam kết thực hiện đúng các nguyên tắc: **minh bạch – công bằng – có thể kiểm chứng – không che giấu hồ sơ khoa học**.

III. GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

1. Rút bài (Withdrawal)

Là việc **chấm dứt quá trình xét duyệt** một bản thảo **trước khi có quyết định chấp nhận xuất bản**.

Không được coi là hình thức kỷ luật học thuật nếu thực hiện đúng quy định.

2. Thu hồi bài báo (Retraction)

Là việc **rút lại hiệu lực khoa học của một bài báo đã xuất bản**, do phát hiện các vấn đề nghiêm trọng ảnh hưởng đến độ tin cậy của nghiên cứu.

3. Đính chính (Correction/Erratum)

Là việc sửa các **lỗi không làm thay đổi bản chất khoa học** của bài báo (lỗi đánh máy, tên tác giả, bảng biểu...).

4. Thông báo quan ngại (Expression of Concern)

Là cảnh báo tạm thời khi có dấu hiệu vi phạm nhưng **chưa đủ cơ sở kết luận cuối cùng**.

IV. QUY ĐỊNH VỀ RÚT BÀI TRƯỚC KHI XUẤT BẢN (WITHDRAWAL)

1. Nguyên tắc chung

- Tác giả **chỉ được yêu cầu rút bài khi có lý do chính đáng**, không được lạm dụng để:
 - Né tránh phản biện khoa học;
 - Gửi song song nhiều tạp chí;
 - Rút bài sau khi đã được chấp nhận mà không có lý do hợp lý.
- Yêu cầu rút bài **phải có sự đồng thuận của toàn bộ đồng tác giả**.

2. Các lý do được xem xét chấp nhận rút bài

- Phát hiện sai sót nghiêm trọng về phương pháp, dữ liệu hoặc kết luận;
- Phát hiện trùng lặp nội dung, vi phạm bản quyền chưa được xử lý;
- Gửi nhầm tạp chí hoặc sai phạm hành chính nghiêm trọng;
- Phát sinh tranh chấp tác giả chưa thể giải quyết ngay.

3. Hồ sơ yêu cầu rút bài

Tác giả phải gửi **văn bản chính thức** gồm:

- Thư đề nghị rút bài, nêu rõ:
 - Tên bài báo;
 - Mã số bản thảo (nếu có);

- Lý do rút bài (trung thực, cụ thể).
- 2. Cam kết bằng văn bản của **tất cả đồng tác giả** (chữ ký điện tử hoặc bản scan).

4. Quy trình xử lý

1. Ban Biên tập tiếp nhận và xem xét hồ sơ;
2. Có thể yêu cầu làm rõ hoặc bổ sung thông tin;
3. Quyết định chấp thuận hoặc không chấp thuận rút bài;
4. Thông báo kết quả bằng văn bản chính thức.

Thời gian xử lý thông thường: **05–15 ngày làm việc**.

V. QUY ĐỊNH VỀ THU HỒI BÀI BÁO ĐÃ XUẤT BẢN (RETRACTION)

1. Các trường hợp bắt buộc thu hồi

Bài báo có thể bị thu hồi khi phát hiện:

- Gian lận dữ liệu, làm sai lệch kết quả nghiên cứu;
- Đạo văn, tự đạo văn nghiêm trọng;
- Vi phạm nghiêm trọng đạo đức nghiên cứu (IRB, consent, animal ethics...);
- Giả mạo tác giả, che giấu xung đột lợi ích;
- Lạm dụng AI tạo nội dung khoa học không khai báo.

2. Nguồn phát hiện vi phạm

- Tác giả hoặc đồng tác giả;
- Phản biện, độc giả;
- Cơ quan quản lý, tổ chức học thuật;
- Ban Biên tập qua kiểm tra hậu xuất bản.

3. Quy trình điều tra và quyết định

1. Ban Biên tập thành lập tổ xem xét/ủy ban đạo đức;
2. Liên hệ tác giả để giải trình;
3. Đối chiếu bằng chứng theo hướng dẫn COPE;
4. Quyết định:
 - Đính chính;
 - Thông báo quan ngại;
 - Thu hồi toàn phần.

4. Công bố thông báo thu hồi

Thông báo thu hồi sẽ:

- Có tiêu đề rõ ràng: “**Retraction: [Tên bài báo]**”;
- Nêu lý do thu hồi minh bạch, không mang tính xúc phạm cá nhân;
- Liên kết hai chiều giữa bài báo gốc và thông báo thu hồi;
- Bài báo gốc vẫn được lưu trữ, gắn watermark “**RETRACTED**”.

VI. ĐÍNH CHÍNH, SỬA LỖI BÀI BÁO

- Áp dụng cho lỗi kỹ thuật, hình thức, thông tin phụ trợ;
- Không làm thay đổi kết luận khoa học chính;
- Được công bố dưới dạng **Correction/Erratum**, có liên kết với bài gốc.

VII. TRÁCH NHIỆM CỦA CÁC BÊN LIÊN QUAN

1. Tác giả

- Trung thực, hợp tác trong suốt quá trình xử lý;
- Chịu trách nhiệm về nội dung khoa học đã công bố.

2. Ban Biên tập

- Xử lý khách quan, bảo mật;
- Tuân thủ chuẩn mực đạo đức xuất bản quốc tế.

3. Phản biện và người đọc

- Có quyền thông báo các dấu hiệu vi phạm;
- Cung cấp bằng chứng xác thực khi phản ánh.

VIII. ĐIỀU KHOẢN THI HÀNH

Quy định này có hiệu lực kể từ ngày ban hành và được **công bố công khai trên website của Tạp chí Y học Cộng đồng**.

Mọi sửa đổi, bổ sung sẽ được cập nhật theo các chuẩn mực quốc tế mới nhất.

TỔNG BIÊN TẬP

(Đã ký)